

Vedruna
Mollerussa

PROJECTE
LINGÜÍSTIC DE
CENTRE
CURS 19-20

ÍNDEX

1. Anàlisi del context
2. Definició de les llengües a l'escola i el seu estatus
3. Criteris d'introducció de les llengües
4. Criteris generals del tractament de les llengües
5. Organització i gestió
6. Activitats i recursos per el tractament de les llengües
7. Pla lector de centre

1. ANÀLISI DEL CONTEXT

1.1 ENTORN

L'Escola Vedruna Mollerussa està situada en el centre de la ciutat, capital del Pla d'Urgell.

Cal destacar com a tret característic de Mollerussa que d'ençà que va començar el segle XXI, la localitat ha experimentat una forta immigració d'estrangers, especialment musulmans, que l'han convertit en el segon municipi de la província de Lleida amb més estrangers representant un 26.8% de la població total.

Pels motius del creixement de població, expansió urbanística, desenvolupament industrial i de comerç, riquesa agrícola i l'òptima posició geogràfica, l'any 1975 li fou concedit el títol de "Ciutat" al municipi.

1.2 ALUMNAT

La majoria del nostre alumnat 70.8% són de Mollerussa, tot i que en molts casos els seus familiars (a vegades avis i àvies) són d'origen forà.

Aquests últims anys ha augmentat el nombre d'alumnat arribat d'altres països. Actualment tenim un 29.2 % d'alumnes són immigrants, dels quals un 9.9% són magrebins, 7.8% de la resta d'Àfrica, 9.4% de la Unió Europea i el 2.1% d'altres nacionalitats.

Un altre aspecte a tenir en compte són els resultats en Competències bàsiques en les diferents llengües.

2. DEFINICIÓ DE LES LLENGÜES A L'ESCOLA I EL SEU ESTATUS

- El català és la llengua habitual del Centre i s'utilitza com a llengua vehicular i d'aprenentatge en tots els seus àmbits, tant a nivell oral com escrit. El català és la llengua utilitzada en totes les activitats pedagògiques, excepte en les corresponents a la llengua castellana i llengua estrangera. Malgrat això, s'ha detectat que alguns membres del professorat s'adrecen esporàdicament en llengua castellana a l'alumnat i especialment a determinades famílies d'origen estranger amb la intenció d'aproximar-se a l'altre, alhora que també, en alguns casos, s'utilitza el castellà dins la classe i per a realitzar treballs que no són de l'assignatura de castellà. Es considera prioritari l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura en llengua catalana, atès que és aquesta la que s'utilitzarà, normalment, com a llengua vehicular i d'aprenentatge. Les estructures comuns es fan en llengua catalana.
- Castellà: El paper de la llengua castellana a l'escola és el de segona llengua d'ensenyament-aprenentatge. Com a tal, s'introdueix en el cicle inicial, amb el tractament curricular que demana l'aplicació mínima legal i s'ofereix de forma obligatòria, en la resta d'etapes educatives.
- Anglès: Té el tractament de llengua estrangera i s'introdueix a partir a E. infantil (3-6) fins acabar l'etapa d'E.Primària (6-12).
- S'oferta, com activitat complementària una sessió setmanal i per curs de Speaking en la que es treballa partint el grup i mentre un fa speaking l'altre mitjançant apps fa listening i reading.
- S'oferta, Arts and Crafts (educació artística visual i plàstica en anglès) als cursos de 4t, 5è i 6è d'E.Primària.
- Els alumnes de P5 fan Psychomotor activity (psicomotricitat en anglès).
- Els alumnes de 5è i 6è també fan Physical education (Educació Física en anglès)

3.CRITERIS D'INTRODUCCIÓ DE LES LLENGÜES

* *Introducció de la llengua catalana*

La llengua catalana, com a vehicular de l'escola, s'incorpora al centre des del primer moment de l'escolarització, al segon Cicle d'E. Infantil.

Com a claustre d'escola entenem que la llengua ha de tenir, des de l'inici del seu ensenyament dues funcions:

- a) **Una funció comunicativa:** es tracta d'ajudar a l'alumne/a a adequar l'ús de la llengua en el context que l'utilitza, de manera que es converteixi en un instrument d'ús i comunicació, a través del qual va eixamplant la seva capacitat d'expressió.
- b) **Una funció representativa:** es tracta d'ajudar a l'alumne a organitzar el propi pensament a través del llenguatge. Aquesta feina ultrapassa l'àrea estricta de la llengua i és i ha de ser, objecte de treball en totes les àrees. Des de les àrees, la llengua es pot treballar tot col·laborant:
  - a. A fomentar una bona comprensió lectora.
  - b. Recollint i ordenant la informació treballada.
  - c. Fent un tractament ampli de l'expressió oral i escrita.
  - d. Ajudant a esquematitzar i organitzar el pensament.

El fet d'entendre la llengua catalana com a primera llengua suposa:

1. Posar el català com a llengua base i referencial, i per tant, introduir les estructures comunes de les llengües en català.
2. Evitar la repetició de continguts, a través d'una bona seqüenciació i coordinació amb la resta de llengües ensenyades a l'escola.

* *Introducció de la llengua castellana*

Entenem la llengua castellana com a segona llengua a l'escola. Es farà la introducció del castellà en el cicle inicial, treballant-lo de manera bàsica a través de l'expressió oral i la introducció de

vocabulari a partir de camps semàntics essencials: la casa, la família, l'escola...

La introducció de la llengua castellana es farà tenint present que majoritàriament a la població dels alumnes és catalanoparlant. En aquest sentit, serà important reforçar les activitats de llengua castellana destinades a l'expressió oral, la fonètica i l'ampliació del lèxic. La part de gramàtica s'introduirà en els cursos superiors de primària, per estudiar-ne les diferències en referència a la primera llengua.

*** Introducció de la llengua anglesa**

La introducció de la llengua anglesa ha de poder afavorir:

- Que els alumnes es mostrin receptius i interessats envers la llengua i els trets culturals del món anglosaxó.
- Que valorin la llengua anglesa com a instrument de cultura i comunicació.
- Que treballin més específicament els aspectes de la fonètica i l'entonació per a una bona comunicació oral.
- Que s'afavoreixi progressivament la lectura, tenint present l'estructura lingüística i la comprensió.
- Que l'aprenentatge ajudi a resoldre situacions de comunicació quotidianes senzilles a nivell oral.

4. CRITERIS GENERALS DEL TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

Des de l'escola entenem que l'ensenyament de totes les llengües ha de tenir una funció comunicativa (enfortir la capacitat d'ús, ajudant a l'alumne a saber argumentar, descriure, narrar, exposar...en la vida quotidiana) i una funció representativa (de reflexió, quan calgui, en relació als components de la llengua).

Per a qualsevol de les llengües que són objecte d'ensenyament-aprenentatge procurarem avançar en aquests quatre eixos:

1. Un eix lingüístic centrat en la fonètica, l'ortografia i la gramàtica. Fins ara és l'eix que ha tingut més pes en els programes escolars. Pensem que cal continuar

treballant-lo, però essent capaços, també, de donar relleu als altres eixos.

2. Eix sociolingüístic: normes que regulen la comunicació. Saber fer bé les funcions d'emissor i receptor, aprendre a parlar-escoltar. Pensem que sempre el receptor ha de tenir una actitud activa.
3. Eix discursiu: la llengua ha de ser una eina útil per al debat, l'exposició, la descripció...de l'entorn i dels sentiments d'aquell que la utilitza.
4. Eix estratègic: ens cal reforçar la capacitat de cada alumne per a saber entonar, gesticular, parlar...en definitiva saber expressar-se cada vegada més i millor.

Com a claustre es veu important que tots aquests quatre eixos es treballin des de totes les àrees del currículum i que, sigui possible i viable, l'expressió que hem comentat tant sovint: "Tot mestre és mestre de llengua".

En el conjunt de totes les etapes es procurarà que els alumnes facin un aprenentatge que no sigui exclusivament acadèmic i que tingui un grau important de funcionalitat, aquesta qüestió és especialment necessària en els alumnes que s'incorporen de forma tardana a l'escola i tenen una llengua d'origen que no és la catalana.

Educació Infantil (3-6 anys)

*Grup dels petits.

En aquesta etapa tot l'ensenyament és en llengua catalana. Els alumnes que no tenen aquesta llengua com a materna són escolaritzats mitjançant la immersió lingüística. S'introdueix la llengua anglesa, amb una sessió setmanal, de forma oral i una sessió de speaking en la que es treballa mitjançant cançons, jocs, rodolins... amb una professora nadiua.

Educació Primària

Distribució horària de les llengües a l'etapa de primària

** Grup dels Mitjans*

A cycle Inicial es dediquen un total de 4 hores setmanals (140 h/curs) al treball de llengua catalana i 3 hores setmanals (105 h/ curs) al de llengua castellana . El treball del castellà és bàsicament a partir de l'aprenentatge oral, buscant l'adquisició de la riquesa lèxica i de l'expressió. A la llengua anglesa s'hi dediquen 2 hores a la setmana (75h./curs)

** Grup del grans*

A cycle mitjà, com en el cycle anterior, es dediquen un total de 4 hores setmanals (140h/curs) al treball de llengua catalana i 3 hores setmanals (105 h./curs) al de llengua castellana. A la llengua anglesa s'hi dediquen 2 hores a la setmana (75h./curs)

Per a tots tres cycles, els continguts i les estructures comuns estan inclosos dins les hores de llengua catalana i castellana, ensenyant -se primer en llengua catalana i buscant-ne l'aplicació al castellà.

En tots els casos es comptabilitzen les hores partint de les 25 hores lectives setmanals.

Metodològicament, en algunes de les aules l'etapa de primària, a la classe de llengua es fa un desdoblament dins l'aula amb 2 professors. Aquest fet fa possible que l'atenció individualitzada sigui més viable i es doni una força especial a l'assoliment dels hàbits de lectura i comprensió lectora, entenent que la llengua és una estructura bàsica i instrumental per a l'adquisició dels objectius de totes les àrees.

Acollida

Existeix un pla de familiarització on es recullen i se sistematitzen la major part

de les actuacions i les mesures organitzatives que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut. El centre ha establert mecanismes perquè aquest pla d'actuacions sigui compartit i

aplicat per la major part del professorat. Pel que fa a l'aprenentatge inicial de la llengua, s'han iniciat processos de reflexió i adequació de les metodologies d'aprenentatge del català com a segona llengua amb alumnat nouvingut, però encara no s'ha arribat al punt que tot el professorat apliqui estratègies per facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees. El curs 2018-19 es va eliminar l'aula d'acollida, degut a la baixada de noves incorporacions d'alumnat nouvingut.

Actualment quan arriba un alumne nouvingut a l'escola se li fa unes proves per veure el nivell d'expressió i comprensió de la llengua materna i vehicular i se li fa un PI adaptant-li la llengua a les seves necessitats.

Atenció a la diversitat

En la situació actual, la relació tutor-mestre d'Educació Especial determina l'atenció a la diversitat d'aquella aula (alumnes que s'atenen dintre l'aula, fora de la mateixa...) i s'adequa els mecanismes d'atenció a la diversitat a la realitat i necessitats canviants de l'aula i/o del centre. Ambdós mestres fan el seguiment de l'evolució de l'alumnat amb necessitats educatives especials i específiques, juntament amb les famílies.

5. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

Organització dels usos lingüístic

- Llengua del centre

El centre educatiu ha acordat seguir un criteri lingüístic favorable a l'ús del català també en els rètols, els cartells i la decoració general del centre; tots els espais del centre estan retolats en català (aules, tutories, espais comuns, serveis administratius així com les indicacions del pla d'evacuació). A la pràctica es respecta aquest acord i se'n fa un seguiment.

- Documents de centre

L'escola revisa i actualitza amb regularitat els documents de centre i fa un seguiment en les actuacions quotidianes de les propostes de canvi derivades de les revisions. El llenguatge utilitzat en l'elaboració i revisió d'aquests documents és el català. Tota la documentació administrativa del centre està redactada en català: la documentació de l'alumnat i, els llibres d'escolaritat; les actes d'avaluació oficials; els

certificats de tots els àmbits; la gestió econòmica; les actes de les reunions d'avaluació, les actes de claustre, les actes de consell escolar, les actes de coordinació pedagògica, les actes de cicles i altres actes derivades dels grups de treball o comissions.

- Comunicació externa

Documentació: El centre fa normalment la documentació en català i s'atencen les peticions en castellà que sol·liciten les famílies. No es tenen en compte les llengües de la nova immigració.

Correspondència oficial: Tota la correspondència del centre es redacta en català, menys en els casos en què s'efectua amb altres comunitats de l'estat espanyol.

Informes: Els informes trimestrals també es fan en llengua catalana, tant a educació infantil com a primària.

Correus i les xarxes socials: Totes les difusions i comunicats es fan en català.

- Llengua de relació amb famílies

Comunicació oral: La llengua utilitzada pel professorat a l'hora de relacionar-se amb les famílies és generalment el català. Malgrat això, part del professorat s'adreça habitualment en castellà a les famílies de l'alumnat no catalanoparlant (com ja s'ha comentat en l'apartat 2 "Context sociolingüístic", hi ha un alt nombre de famílies castellanoparlants al centre).

Comunicacions escrites dirigides a les mares i pares: Tots els comunicats escrits (notes, cartes i informacions) dirigits a les famílies es redacten en català. Actualment, i compromesos amb el projecte d'Escola Sostenible, aquestes comunicacions són més habituals a través de les cartelleres i del correu electrònic, així com l'ús de l'agenda escolar en l'alumnat d'educació primària.

PAS: La llengua de relació del personal d'administració i serveis amb el professorat, alumnat i pares i mares de l'escola és majoritàriament el català. Tot i que, a vegades, es fa servir el castellà o, l'idioma que faci falta per tal de millorar la comunicació amb certes famílies.

Servei de menjador: Tots els comunicats referents al servei de

menjador, es realitzen en català, però les monitores, sovint es passen al castellà quan es dirigeixen a alguns/es alumnes.

Associació de Mares i Pares d'Alumnes: L'AMPA mostra una actitud favorable vers la normalització lingüística del català. Els comunicats adreçats a le famílies, al Centre i a l'alumnat, són sempre en català.

6.ACTIVITATS I RECURSOS PER AL TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

- La ½ diària de lectura que es duu a terme a l'entrar al matí i a la tarda.
- Biblioteca Oberta (Pla Educatiu de l'Entorn)
Facilitar un espai adient de treball i de consulta per dur a terme les activitats escolars en horari extraescolar i que en puguin gaudir d'altres alumnes independentment de quina sigui la seva escola . Fomentar l'ús polivalent dels centres a partir de l'accessibilitat d'un servei dirigit al conjunt de la població escola.
- Parlem jugant (Pla Educatiu de l'Entorn)
L'activitat del Parlem jugant té l'objectiu de facilitar a l'alumnat amb pocs recursos de vocabulari, eines i estratègies per aprendre noves paraules de forma lúdica.
En aquest espai s'ofereix reforçar el vocabulari més bàsic, necessari i quotidià en aquestes edats a través del joc.
Així com rutines bàsiques establertes en una conversa quotidiana tals com: saludar-se, acomiadar-se, demanar o saber donar les gràcies, etc.
- Municipi lector
Aquest programa pretén entre altres coses:
Promoure el gust per la lectura entre els infants de la població des de l'escola bressol fins a 6è de primària.
Aconseguir un major nivell de lectura en els infants.
Implicar a totes les entitats del municipi.

- **Assessorament LIC:**
Col·laborar i assessorar en l'elaboració del projecte lingüístic i el pla d'acollida i integració.
Orientar sobre estratègies d'immersió lingüística i d'inclusió social.
Col·laborar en la formació permanent del professorat...
- **Recomanacions setmanals de lectura**
Setmanalment hi ha uns cursos de diferents nivells que són els encarregats de recomanar lectures a través d'una publicació per Instagram.
- **Proves PAC BAL**
La prova d'Avaluació dels Components Bàsics de l'Aprenentatge de la Lectura. És un instrument que mesura el grau d'èxit amb que un nen progressa en aquelles habilitats crítiques que estan a la base de la lectura primerenca.
- **Proves ACL**
Activitats d'avaluació per ajudar a l'alumnat a avançar en la competència lectora, a partir de textos de tipologia diversa, amb temàtiques que atanyen les diferents àrees curriculars.
- **Prova HSJD-Vedruna**
Les escoles Vedruna de Catalunya han elaborat, juntament amb l'Hospital Sant Joan de Déu, eines d'avaluació/cribatge psicopedagògica de dificultats en el procés de lectoescriptura (que poden derivar en una dislèxia) i en el procés de càlcul (que poden derivar en una discalculia) per a alumnes de P5.
També han baremat una prova de cribatge de TDAH que habitualment s'empra en infants de major edat, la TDAH rating scale de DuPaul i col·laboradors, per tal d'obtenir una eina d'avaluació psicopedagògica de problemes d'atenció per l'alumnat de P5 (que poden derivar en TDAH).
- **Termòmetre Lingüístic**

Aquest instrument, denominat Termòmetre Lingüístic, permet

programar, previ diagnòstic de la competència lingüística (l'habilitat fonètica, la memòria auditiva, la riquesa lèxica i la capacitat d'expressió), l'ensenyament de llengües estrangeres de manera diversa segons les possibilitats dels alumnes .

- Pauta d'observació de l'oralitat

És un instrument d'avaluació de l'expressió espontània amb uns indicadors i criteris d'avaluació que permeten veure el nivell de desenvolupament de les diverses habilitats comunicatives i així poder-hi incidir.

- Biblioteca d'aula

Cada aula disposa d'una biblioteca amb llibres propis a cada edat, així com llibres més senzills per a possibles alumnes amb dificultats i llibres de més complexitat pels de lectura més àgil. Aquesta biblioteca pot ampliar-se anualment si es participa en la proposta del projecte "Municipi lector" en que voluntàriament, pel seu aniversari pot regalar un llibre a la classe.

- Pràxies

Són uns exercicis que es fan amb els òrgans bucofonadors per tal d'enfortir, tonificar i exercitar la mobilitat dels llavis, llengua i/o mandíbula. Aquests exercicis es fan amb l'objectiu d'entrenar els òrgans citats anteriorment que estan directament relacionats amb la producció de diferents sons de la parla. Així contribuiran a la millora de la parla.

- Racons de llengua

Amb la intenció de millorar la comprensió lectora dels nostres alumnes presentem un conjunt d'activitats que els alumnes poden fer de forma autònoma, és a dir, aplicant els procediments que estan adquirint. Estem parlant, doncs, d'activitats de comprensió senzilles que prenen com a unitat de comprensió la paraula, la frase o textos molt curts, per tal de que a través de formats més propers a ells, més dinàmics i molt directes, l'alumne pugui reconèixer i treballar el codi lector en diferents contextos.

- Apadrinament lector

L'apadrinament lector és una activitat cooperativa que es realitza en parelles formades per alumnes de 3r, 4t, 5è i que fan de padrins de lectura i els alumnes P4, P5, 1r i 2n que fan de fillols. El fet de ser padrí de lectura representa que l'alumne padrí adquireix el compromís principal de vetllar per l'aprenentatge lector del seu fillol. L'ajuda a aprendre a llegir, alhora que mira d'encomanar-li el gust per la lectura tot engrescant-lo a llegir.

- Formació permanent del professorat

“Llenguatge i metacognició “ Francesca Segarra

“L'educació al S.XXI” Marta Portero

“Programar i avaluar per competències” UVic

7. PLA LECTOR DE CENTRE

EL PLEC presenta el marc de referència de les actuacions del centre al voltant de la lectura, tant les vinculades a l'Impuls de la Lectura com les relacionades amb la potenciació de la biblioteca escolar i amb les propostes fetes des del currículum per desenvolupar les competències bàsiques de l'àmbit lingüístic. Els objectius generals responen als tres eixos en què s'articula el document: Saber llegir, llegir per aprendre i gust per llegir. Com que la lectura està directament vinculada amb el tractament de la llengua pensem que és del tot necessari que amb dos documents vagin de la mà.